

తడిసిన పంటలను కాపాడుకోండిలా..

మిగ్ జాం తుఫాన్ తో పంటలకు నష్టం | యాజమాన్య పద్ధతులతోనే నష్ట నివారణ తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలంటున్న వ్యవసాయ నిపుణులు

ఆరుగాలం కష్టపడి పంటలు పండిస్తున్న రైతులను తుఫాన్ ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నది. పంటలు చేతి కొస్తున్న తరుణంలో మిగ్ జాం తుఫాన్ తీవ్రనష్టాన్ని కలిగిస్తుందని రైతుల్లో కలవరం మొదలైంది. ప్రస్తుతం కొన్ని ప్రాంతాల్లో వరి పంటలు కోత దశలో ఉండగా, కొన్ని చోట్ల కోతలు పూర్తయి కొనుగోలు కేంద్రాల్లో ధాన్యం రాసులు ఉన్నాయి. కూలిం కొర తతో పత్తి మొక్కలపైనే ఉండగా.. మిరప కాత దశలో ఉన్నది. ఈ నేపథ్యంలో తుఫాన్ తో పంటల నష్టానికి కూడా రైతులు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని, సరైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటిస్తే నష్టాన్ని నివారించవచ్చని వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు సూచిస్తున్నారు.

వరి పంటలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

- ❖ వర్షంలో తడిసిన గింజలు రంగు మారడం, సరిగా మొలకెత్తకపోవడం, మిల్లింగ్ లో ఎక్కువ నూక రావడం, నాణ్యత తగ్గడంకోసాటు రేలు కూడా తగ్గతుంది.
- ❖ ధాన్యం దెబ్బతినకుండా ఉండేందుకు పొలంలో నీరు నిలిపివేసి వోట కాల్వలు తీసి నీటిని బయటికి పంపాలి.
- ❖ ఒక వేళ వర్షం ఎక్కువై నీరు నిల్వ ఉంటే నాలు గైదు దుబ్బులు కలిపి నిలబెట్టి కట్టలు కట్టాలి. దీంతో వరి దుబ్బులు కిందపడకుండా ఉంటాయి.
- ❖ లీటరు నీటిలో 50 గ్రాముల ఉప్పు కలిపి పడిపోయిన పైరుపై పిచికారీ చేసుకో వాలి. దాంతో గింజ రంగు మారడం తగ్గి మొలకెత్తకుండా ఉంటాయి.

మిరప పంటలో చేపట్టాల్సిన చర్యలు..

- ❖ మిరప పంట ప్రస్తుతం కాయ దశలో ఉన్నది. మబ్బులుతో కూడిన వాతావరణం వల్ల మిరప పంటను తెగుళ్లు అధికంగా ఆశించే అవకాశం ఉంటుంది. వర్షాలు అలాగే కురిస్తే కాయ కుళ్లు తెగులు, కొమ్మ ఎండు తెగులు ఉద్భవించి పెరిగే అవకాశం కూడా ఉంటుంది. ఈ నేపథ్యంలో రైతులు ఈ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- ❖ లీటరు నీటిలో మూడు గ్రాముల కాపర్ ఆక్సైడ్, 1 గ్రాము కాల్షియం డైసెట్ కలిపి మొక్కల మొదట్లో పోయడం వల్ల ఎండు తెగులు తగ్గుతుంది.
- ❖ కొమ్మ ఎండు తెగులు నివారణకు లీటరు నీటిలో ఒక గ్రాము ప్రాపికోనజోల్, డైఫెన్సీ జోల్, కాపర్ ఆక్సైడ్, కాల్షియం డైసెట్, మ్యాంగోజిమ్ వంటి మందులు మోతాదు ప్రకారం మార్చి మార్చి పిచికారీ చేయాలి.
- ❖ బ్యాక్టీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు నివారణకు కాపర్ ఆక్సైడ్, ప్రాపికోనజిమ్ మందులు కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

పత్తి పంటలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

- ❖ చేపట్టిన తడిసిన పత్తిని తీసుకురాదా ఎండిన తర్వాతనే ఏరాలి. ప్యాస్టిక్ పట్టాలపై మండి లుగా వేసి రెండు, మూడు రోజులు ఆరబె డాలి. ఇలా చేయడం వల్ల పత్తిలో తేమ శాతం తగ్గి గింజ గట్టిపడి శుభ్రంగా ఉంటుంది.
- ❖ ఎనిమిది శాతం తేమ ఉన్న పత్తిని గోనె సుమట్లో తొక్కి తేమ తగలని చోట నిల్వ చేయాలి. దీంతో పత్తి రంగు మారకుండా ఉండి ధర ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

రైతులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి

పంటలు చేతికొస్తున్న తరుణంలో మునుపటి స్పృహ తుఫాన్ తో రైతులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. వర్షం తగిన తర్వాత మొక్కలను ఎప్పుటికప్పుడు పరిశీ లిస్తూ శాస్త్రవేత్తలు, వ్యవసాయ శాఖ అధికారులను సంప్రదించాలి. అవసరమైతే పంటల వద్దకు తీసుకెళ్లి వారి సలహాలను, సూచనల మేరకు మోతాదు ప్రకారం మందులు పిచికారీ చేయాలి. - డా॥ గి. సతీశ్, కేపీకే శాస్త్రవేత్త, గడ్డిపల్లి

వైకల్యం కలిగిన (ప్రత్యేక అవసరాలు గల) పిల్లల్లో ఆత్మవిశ్వాసం పెంచి భరోసా కల్పిస్తున్నాయి భవిత సెంటర్స్. మానసిక, శారీరక, బహుళ వైకల్యం కలిగిన పిల్లలు పూర్వ స్థితికి వచ్చేలా శిక్షణ అందిస్తున్నాయి. సోమవారం నుంచి శుక్రవారం వరకు పలు పరీక్షలు చేసి ప్రత్యేక శిక్షణ ఇస్తున్న ఐకాఆర్పీలు.. ప్రతి సోమవారం ఫిజియోథెరపీ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేక డ్యూటీ సారించి భవిత సెంటర్లను బలోపేతం చేసి వైద్య సేవలతోపాటు విద్య అందించేలా కృషి చేస్తున్నది. ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తంగా 100 భవిత సెంటర్లు ఉండగా.. వాటిల్లో 8,350 మంది దివ్యాంగ చిన్నారులు సేవలు పొందుతున్నారు.

'భవిత' తో భరోసా..

ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు అండగా నిలుస్తున్న విద్యాశాఖ

నకిరేకర్ మండల కేంద్రంలోని భవిత సెంటర్

వైకల్యం గల పిల్లల సంఖ్య..

జిల్లా	భవిత సెంటర్లు	వైకల్యం గల పిల్లలు	ఐకాఆర్పీలు
నల్లగొండ	52	3,338	50
సూర్యాపేట	28	2,900	34
యాదాద్రి	20	1,920	25
మొత్తం	100	8,350	109

వైకల్యం కలిగిన పిల్లలకు అందే సేవలు..

భవిత సెంటర్స్ కు వచ్చే ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు ప్రతి నెలా రూ.300 చొప్పున అలవెన్స్ ను విద్యాశాఖ అందిస్తుంది. ఉచిత మెడికల్ క్యాంపుల ద్వారా చిన్నారుల అవసరాలకు అనుగుణంగా వైద్య సూచనతో మూడు చిత్రాల సైకిళ్లు, రోల్ బేర్స్ ఉచితంగా అందిస్తారు. క్రమం తప్పకుండా భవిత కేంద్రాలకు వచ్చే చిన్నారులకు సదరం సర్టిఫికేట్లు అందించేలా చర్యలు తీసుకుంటారు. ఉచిత ఐసీపాసులు, రైల్వే పాసులు సైతం అందిస్తారు.

కొండమల్లేపల్లిలో ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు పరీక్షలు చేస్తున్న వైద్యులు (ఫైల్)

ఆత్మస్థైర్యం పెంచుతున్నాం

ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలను నిత్యం సందర్శించి వారిలో నైపుణ్యాలు పెంచి ఆత్మస్థైర్యం పెంపొందించేలా కృషి చేస్తున్నాం. దివ్యాంగ బాల, బాలికలకు మేల్తెన సేవలందిస్తూ విద్యాశాఖ లక్ష్యాన్ని చేరేలా పనిచేస్తున్నాం. భవిత కేంద్రాలకు రాని పిల్లల ఇంటికి ప్రతి శనివారం మైక్ సేవలందిస్తూ తల్లిదండ్రులు, పిల్లల భార్యలను కలిగిస్తున్నాం. భవిత సెంటర్లకు వచ్చే పిల్లలకు ఫిజియోథెరపిస్టులు శిక్షణ ఇచ్చి ప్రాక్టీస్ చేసేలా చూపిస్తున్నాం. దాంతో ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లల్లో మానసిక ధైర్యం కలుగడంతోపాటు మార్పు వస్తున్నది. - శ్రీనివాస్, ఐకాఆర్పీ, నకిరేకర్ మండలం, నల్లగొండ జిల్లా

ప్రత్యేక శిక్షణతో ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు చేయూత ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తంగా 100 భవిత సెంటర్లు.. 8,350 మంది ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు సేవలు వైకల్యాన్ని జయించేలా, ఆత్మస్థైర్యం పెంచేలా నిత్య పర్యవేక్షణలో 109 మంది ఐకాఆర్పీలు సోమవారం నుంచి శుక్రవారం వరకు పలు పరీక్షలు ప్రతి సోమవారం ప్రత్యేకంగా ఫిజియోథెరపిస్టుల అవగాహన

ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లల గుర్తింపు ఇలా..

నల్లగొండ ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తంగా ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలను గుర్తించేందుకు జిల్లా విద్యాశాఖ - సమగ్రశిక్షణ ద్వారా తగిన ఏర్పాట్లు చేశారు. జిల్లాలోని భవిత సెంటర్స్ కు చెందిన ఐకాఆర్పీలు ఇంటింటికి తిరిగి దివ్యాంగ పిల్లలను గుర్తిస్తారు. వారి తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కల్పించి వైకల్యం కలిగిన పిల్లలను భవిత సెంటర్స్ కు తరలిస్తారు. చిన్నారులకు వైద్య సేవలతోపాటు విద్యను అందించేందుకు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేశారు. సోమవారం నుంచి శుక్రవారం వరకు తరగతులు నిర్వహిస్తుండగా.. ప్రతి సోమవారం నిపుణులైన ఫిజియోథెరపిస్టులతో వైకల్యం గల పిల్లలకు ఫిజియోథెరపీ చేయిస్తారు. అంతేకాకుండా మానసిక, శారీరక, బహుళ వైకల్యం కలిగిన పిల్లలకు ఐకాఆర్పీ, ఉపాధ్యాయులు శిక్షణ అందించి పూర్వ స్థితికి వచ్చేలా ఆత్మవిశ్వాసం కల్పిస్తూ భవితలో భరోసా అందిస్తున్నారు.

వేదశనగ : యాసంగిలో జనవరి చివరి వరకు వేసుకోవచ్చు. గరవ, నీరు త్వరగా ఇంకే ఎర్ర చెల్లు నేలలు అనువైనవి. 100 - 120 రోజుల్లో పంట కోతకు వస్తుంది. అనువైన విత్తన రకాలు : కదిలి 6, 7, 8, 9, కదిలి హాతాంధ్ర, ఐసీజీపీ - 91114, దరణి, కదిలి రేపాక్షి (కే-1812) చెడుకు : డిసెంబర్ నుంచి మార్చి వరకు నాలుగోవచ్చు. చొడు భూముల్లో నాలుగవ వండాలు అందుబాటు లోకి వచ్చాయి. నీటి సదుపాయం కలిగిన నల్లరేగడి, ఒండు, మెరక భూములు అనువైనవి. అనువైన విత్తన రకాలు : కో- 6907, కో-8014, కో- 94008, కో-419, కో-811, కో, ఆర్ - 8001 నువ్వులు : మురుగు నీరు నిల్వని తేలికైన నేలలు శ్రేష్టం. నీరు నిలిచే ఆమ్ల, క్షార గుణాలు గల నేలలు పనికిరావు.

అముదం : దీని పంటకాలం 120 నుంచి 140 రోజులు. యాసంగిలో అక్టోబర్ రెండో పక్షంలో విత్తనం అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చు. అముదం + కంది 1 : 1 నిష్పత్తిలో అంతర పంటగా సాగు చేసుకోవచ్చు. ఎకరానికి 2 - 2.5 కిలోల విత్తనాలు అవసరమవుతాయి. పంట కాలం 120 - 125 రోజులు, విత్తన రకాలు : పూసా అగ్రాని, పరుణ, పూసా మూల్, నరేంద్ర కుముడు : యాసంగి పంటగా దీనిని నాలుగోవచ్చు. నీరు నిల్వని బరువైన తేమ నిలుపుకోనే నల్లరేగడి, నీటి వసతి గల ఎర్ర గురు నేలలు అనుకూలం. 125 - 130 రోజుల పంటకాలం. 4 కిలోల విత్తనాలు ఎకరానికి అవసరమవుతాయి.

మొక్కజొన్న : నీరు ఇంకే నల్లరేగడి, ఎర్ర నేలలు, ఒండు, ఇసుక నేలలు అనుకూలమైనవి. మొక్కజొన్నను యాసంగిలో నవంబర్ మాసాడే వారం వరకు విత్తనం వచ్చు. పంట కాలం 105 - 120 రోజులు. 8 కిలోల విత్తనాలు ఎకరానికి అవసరమవుతాయి. విత్తన రకాలు : డీపాన్-ఎం-1, డీపాన్-ఎం-103, డీపాన్-ఎం-107. జొన్న : నల్లరేగడి, తేలికైన ఎర్ర నేలలు ఈ పంట సాగుకు అనుకూలం. పంట కాలం 110- 115 రోజులు. ఎకరానికి 8 - 4 కిలోల విత్తనాలు అవసరమవుతాయి. విత్తన రకాలు : సీఎస్-హెచ్- 13, సీఎస్-హెచ్- 16, సీఎస్-హెచ్- 14, సీఎస్-హెచ్-1

వరి వద్దు.. ఇతర పంటలు మేలు

నెల స్వభావాన్ని బట్టి పంటలు సాగు చేయాలి యాసంగిలో వరి కంటే ఇతర పంట సాగు మేలు పంట మార్పిడితో చీడపీడలను అరికట్టవచ్చు గడ్డిపల్లి కేపీకే మృత్తికా శాస్త్రవేత్త డా॥ గి. సతీశ్

గరిడపల్లి, డిసెంబర్ 6 : ప్రస్తుతం సాగర్ ప్రాజెక్టులో నీళ్లు లేని కారణంగా యాసంగిలో వరికి బదులుగా ప్రత్యామ్నాయ పంటలను సాగు చేసుకోవడమే మేలని వ్యవసాయ నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. రైతులు తమకున్న కొద్ది మేర నీటి వసతులను ఉపయోగించుకుంటూ నెల రకాన్ని బట్టి ఆరుతడి పంటలను సాగు చేస్తే మంచి ఫలితాలను సాధించవచ్చని తెలుపుతున్నారు. అయితే.. ఉమ్మడి నల్లరేగడి జిల్లాలో ఎర్రనేలలు, నల్లరేగడి, ఇసుక, రాతి నేలలు ఉన్నాయి. రైతులు తమ భూమిలో ఆరు తడి పంటల్లో ఏదో ఒకటి అన్నట్లు కాకుండా నేలల రకానికి అనుగుణంగా పంటలను సాగు చేయాలి. వాటిలో సరైన యాజమాన్య పద్ధతులను పాటిస్తే మంచి దిగుబడులు పొందవచ్చని గడ్డిపల్లి కేపీకే ఇన్-చార్జ్ ప్రొఫ్రాం కో ఆర్డినేటర్ డా॥ గి. సతీశ్ సూచిస్తున్నారు. పంట సాగులో నెల రకమే కీలకమని, దానికి అనుగుణంగా పంటలను ఎంచుకుని సాగు చేయాలని తెలిపారు. ఏ నేలలో ఏ రకాలను సాగు చేయాలనే విషయాలను ఆయన వివరించారు. ఆదనపు సమాచారం కోసం 9290615952 నెంబర్ ను సంప్రదించవచ్చు.

నెల స్వభావం.. అనువైన పంటలు

- ❖ నీటి సౌకర్యం కలిగిన ఎర్రనేలల్లో మేరుశనగ, అముదం, పొద్దు తిరుగుడు, కంది, మినము, అలసంద, జొన్న, మొక్కజొన్న, కుసుము, నువ్వుల సాగు అనుకూలం.
- ❖ నీటి సౌకర్యం కలిగిన నల్లరేగడి నేలల్లో అముదం, పొద్దు తిరుగుడు, మొక్కజొన్న, పెసర, మినము, నువ్వులు వేయవచ్చు.
- ❖ వర్షాధారపు ఎర్రనేలల్లో ఉలుపలు, జొన్నలు, వర్షాధారపు నల్లరేగడి నేలల్లో శనగ, ఆవాలు, కుసుము పంటలు చేస్తే మంచిది.

అరుతడి పంటలతోనే రైతులకు మేలు ప్రస్తుత పరిస్థితిలో యాసంగిలో ఆరు తడి పంటల సాగుతోనే రైతుకు మేలు జరుగుతుంది. ఆరుతడి పంటలుగా ఒకే పంటను కాకుండా అంతర పంటలు సాగు చేయడం ద్వారా రైతు నికర ఆదాయం పెరుగుతుంది. వరికి బదులుగా ప్రత్యామ్నాయ పంటలు వేయడంతో భూగర్భ జలాలు అడుగుంటిపోకుండా ఉంటాయి. పప్పు దినుసులు సాగు చేస్తే వాటి మొక్కల వేర్లు గాలిలోని నత్రజనిని స్థిరీకరించి భూసారం పెరుగుతుంది. ఉపయోగ పరకు మృత్తుకౌశల్యం సంఖ్య సైతం పెరుగుతుంది. నెల స్వభావం, వాతావరణ పరిస్థితులను బట్టి ప్రత్యామ్నాయ పంటలను సాగు చేస్తే రైతులకు ఖర్చులు తగ్గుచుకోవడంతో పాటు అధిక రాబాటు పొందవచ్చు. - డా॥ గి. సతీశ్, కేపీకే ఇన్-చార్జ్ ప్రొఫ్రాం కో ఆర్డినేటర్, గడ్డిపల్లి